

Együtműködés az NDK Talajtani Társasága és a MAE Talajtani Társasága között

A két ország Talajtani Társaságai közötti együtműködés nem új keletű, egymás tudományos rendezvényein évek óta rendszeresen képviseltetik magukat. Publikáció-információ cserében is részt vesznek mindkét országban azok a társasági tagok, akiknek az intézetek közötti együtműködés keretében erre lehetőségük van.

1984 őszén a MAE Talajtani Társaságának elnöke, SZABOLCS ISTVÁN és az NDK Talajtani Társaságának elnöke, PETER KUNDLER még szorosabb kapcsolat kialakítását kezdeményezték: javasolták kisebb, 4—6 szakemberből álló delegációk valutamentes kétoldali tanulmányútjainak szervezését. Az együtműködés ilyen módon történő továbbfejlesztésével a Társaságok, illetve a MAE vezetői örömmel egyetértettek és támogatásukról biztosították a tanulmányutak szervezőit. A MAE Talajtani Társaságának elnöke az Egyesület főtítkárával, CSÁKY CSABÁVAL egyetértésben RÉDLY LÁSZLÓNÉT, az MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete tudományos munkatársát, a Társaság vezetőségi tagját bizta meg egy öttagú német delegáció magyarországi programjának megszervezésével—lebonyolításával, illetve őt magyar szakember NDK-beli tanulmányútjának vezetésével. Az 1985-ben lebonyolított tanulmányutak célja az volt, hogy a részt vevő szakemberek képet kapjanak a meglátogatott ország jellemző tájairól, talajtípusairól, kutatóintézetek és tanszékek munkájáról, a szaktanácsadási rendszeréről, a növénytermesztési gyakorlat intenzív módszereivel elért eredményekről, és az ország mezőgazdasági termelésének aktuális helyzetéről.

NDK-ról JOACHIM QUAST, az NDK Talajtani Társaságának titkára, a müncheni Talajtani és Trágyázástani Kutató Központ (TTKK) tudományos osztályvezetője kapott hasonló megbízást.

Az NDK szakemberek 1985. június 17-én érkeztek Budapestre. JOACHIM QUAST mellett a delegáció tagja volt ROLF SCHMIDT, tudományos osztályvezető (TTKK Talajtani Részleg, Eberswalde), MANFRED KERSCHBERGER tudományos főmunkatárs (Növénytaplálkozási Kutató Intézet, Jéna), JOACHIM SCHULTZ tudományos munkatárs (Mezőgazdasági-Technikai Központ, Erfurt) és RITA HERTWIG tudományos segédmunkatárs (TTKK, Münchenberg).

A német kollegák tanulmányútjának lebonyolításában a következő intézmények vettek részt: Keszthelyi Agrártudományi Egyetem, Vetőmagtermeltető Vállalat Kutató Központja, Kiskunhalasi Állami Gazdaság, Kiskunsági Nemzeti Park, valamint az MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete. Június 17-én délután a program a Keszthely környéki lapterület megtekintésével kezdődött. TÓTH ANDRÁS, illetve munkatársai beszámolóját e terület hasznosításáról nagy érdeklődés kísérte. Június 18-án DEBRECZENI BÉLA, az Egyetem rektora fogadta a delegáció tagjait és részletesen ismertette a nagy múltú egyetem történetét, valamint jelenlegi sokoldalú kutató és oktató tevékenységét. Érdekes beszélgetés, vita zajlott le szakmai kérdésekről az Egyetem Talajtani és Agrokémiai Tanszékén GYŐRI DÁNIEL tanszékvezető egyetemi tanár és munkatársai részvételével, majd MATUSNÉ SÉNYI KLÁRA intézeti mérnök vezetésével Keszthely, illetve Hévíz környékén egy Ramann-féle erdőtalaj és egy agyagbemosódásos barna erdőtalaj szelvényét tekintették meg a vendégek. Ugyanaznap este Budapestre visszatérve SZABOLCS ISTVÁN találkozott a delegációval.

Június 19-én a Kiskunságba látogattak el német vendégeink. A Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóságán, IVÁNYOSY-SZABÓ ANDRÁS igazgatóhelyettes nemcsak a Park tevékenységéről és szervezetéről számolt be, hanem vázolta a magyarországi természetvédelem általános helyzetét is, amit a német kollegák különös figyelemmel hallgattak. Ezután a KNP területén egyes szikes területek termőhelyeit és néhány talajszelvényét mutatta be MOLNÁR ENDRE és RÉDLY LÁSZLÓNÉ, az MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézet tudományos munkatársai. Mivel az NDK-ban szikes talajok nincsenek, a szelvények bemutatását élénk érdeklődés kísérte. Délután a delegáció a Kiskunsági Állami Gazdaságba látogatott. KATONA ISTVÁN igazgatótól és munkatársaitól nemcsak a Gazdaság szervezetéről, gazdasági-termelési mutatóiról (elsősorban talajtani-trágyázástani vonatkozásban) kaptak sokoldalú tájékoztatást, hanem a magyar mezőgazdasági termelés aktuális eredményeiről, problémáiról is beszélgetéseket folytattak. Ezek után megismerkedtek az egyes feldolgozó üzemegységekkel, majd pedig megkóstolták a Gazdaságban előállított kitűnő borpárlatokat és konyakokat. Ezután a vendégek visszatértek Budapestre.

Június 20-án a német delegáció Nyíregyházára utazott, ahol KLENCZNER IMRE, a Vetőmagtermeltető Vállalat Kutató Központjának igazgatója és munkatársai igen tartalmas, informatív programot állítottak össze részükre. Ebben szerepelt: különböző típusú talajszelvények és a Westsik-féle vetésforgó kísérleteinek bemutatása, a Kutató Központ szervezeti felépítésének, kutatómunkájának megismerése, majd egy kedvezőtlen természeti adottságok között, homokterületeken gazdálkodó állami gazdaság megtekintése.

Június 21-én, a Budapestre történő visszautazás után, az MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézetének meglátogatása volt a német kollegák magyarországi tanulmányútjának utolsó programpontja. VÁRALLYAY GYÖRGY intézeti igazgató részletesen ismertette az Intézet tudományos tevékenységét, majd a Talajtani és a Trágyázástani Osztályokon került sor konzultációkra, baráti beszélgetésekre. A delegáció még aznap este visszautazott Berlinbe.

A magyar fogadó intézmények a szakmai programok kitűnő megszervezésével, sokoldalú ismertetésekkel, kötetlen baráti beszélgetések és tapasztalatcsere biztosításával, továbbá figyelmes, mindenre kiterjedő vendégszeretettel nagymértékben hozzájárultak a német kollegák tanulmányútjának sikeréhez. A vendégek ismételen nagy meglepedéssel hangoztatták, hogy a rövid időtartam ellenére milyen sok hasznos látivalót, értékes tapasztalatot nyújtott számukra a jól előkészített program.

A magyar delegáció 1985. július 14-én utazott Berlinbe RÉDLY LÁSZLÓNÉ vezetésével. Tagjai a következők voltak: MÁRTON ÁRPÁD tudományos főmunkatárs és TATÁR LÁSZLÓNÉ tudományos munkatárs (Vetőmagtermeltető Vállalat Kutató Központja, Nyíregyháza),

1. ábra
Morénavidék az NDK északi területén

MATUSNÉ SÉNYI KLÁRA intézeti mérnök (Keszthelyi Agrártudományi Egyetem, Talajtani és Agrokémiai Tanszék) és SZABÓ LAJOS növénytermesztési ágazatvezető (Kiskunhalasi Állami Gazdaság).

Csoportunkat a berlini repülőtéren JOACHIM QUAST és RITA HERTWIG fogadták, akik mint tanulmányutunk programfelelősei állandó kísérőink voltak. Megérkezésünk napján, rövid berlini városnézést követően a münchenbergi Talajtani és Trágyázástani Kutató Központ vendégházában kaptunk szállást.

A következő nap, július 15-én, a Kutató Központ egyes osztályait és kísérleti telepét látogattuk meg. Ennek során a részletes ismertetéseken túlmenően konzultációkra, hasznos információ- és tapasztalatcserékre is alkalmunk nyílt.

2. ábra

Morénaanyagon kialakult talajszelvény

Július 16-án az NDK keleti határterületein az Odera-folyó völgyében megtekintettük a Kutató Központ meliorációs kísérleti telepét. Itt az alkalmazott, elsősorban hidromeliorációs módszerekkel, azok eszközeivel és eredményeivel ismertettek meg bennünket az Intézet munkatársai. A Niederfinow-i vízlépcső és hajóátemelőmű megtekintése után a Kutató Központ Eberswalde-i részlegében látogattunk el. Ezután ROLF SCHMIDT, a részleg Talajterképezési Osztályának vezetője morénákon kialakult, különböző típusú talajszelvényeket mutatott be Eberswalde környékén (1—2. ábra). A delegáció tagjai nagy érdeklődéssel tanulmányozták a talajképződményeket, amelyek hazánkban nem fordulnak elő.

Július 17-én az Észak-Német Síkság különböző területein jártunk. Meglátogattunk egy állami gazdaságot Wustrau helység környékén. Itt a gazdaság növénytermesztési eredményei megismerésén túlmenően lehetőségünk volt a TTKK által kidolgozott automatikus talajvízház-tartás-szabályozási eljárások gyakorlati alkalmazásának tanulmányozására is. Még ugyanazon nap az NDK mezőgazdasága állami szektorához tartozó másik típusú gazdaság, egy ún. „Agrárpari Egyesülés” szervezeti felépítéséről, természeti és talajadottságairól, termelési

eredményeiről kaptunk szakszerű, alapos tájékoztatást az Egyesülés igazgató-tanácsa egyik tagjától. Végezetül lápterületek megtekintésére, hasznosításukkal kapcsolatos kérdések megvitatására nyílt lehetőség a TTKK lápterületekkel foglalkozó kitűnő szakemberével MICHAEL SUCCOW-val.

Július 18-án, Schwerinben és Wismarban (egykori Hanza város) tett városnéző séta után, késő délelőtt érkezünk Heiligendammba, a Keleti-tenger partjára. PETER MENNIG, a Rostock-i Wilhelm Pieck Egyetem Talajtani Tanszékének docense tengerparti talajszelvényeket és parthoz közeli területek főbb termőhelyeit mutatta be. Rostock városát szintén MENNIG docens szakszerű vezetésével tekintettük meg, majd este visszaértünk Münchebergbe.

Július 19-én reggel PETER KUNDLER, a TTKK igazgatója fogadta delegációnkat, vele együtt értékeltük a szakemberek számára rendezett kölcsönös tanulmányutak eredményeit. Később, Berlinbe visszatérve a Humboldt Egyetem Talajtani és Trágyázástani Tanszékén folytattunk konzultációkat GÜNTHER MARKGRAF tanszékvezetővel. Hazautazásunkra július 20-án került sor.

Az alaposan megszervezett, jól előkészített, szakmailag rendkívül érdekes és hasznos program a magyarországinál talán kevésbé volt zsúfolt. Így jutott idő a fent említett városnézésekre is. Ott-tartózkodásunk idején a münchenbergi Kutató Központ mikrobusza gépkocsivezetővel végig a rendelkezésünkre állt. A tanulmányút során különösen nagy benyomást tett ránk olyan tájak, termőhelyek, illetve talajtípusok megismerése, amelyek nálunk nincsenek, valamint a Kutató Központ munkatársai által kidolgozott hidromeliorációs eljárások — és általában az elért tudományos eredmények — gyakorlatban történő hasznosítása. Megállapítottuk az igen hasznos és gyümölcsöző beszélgetések során itthon és az NDK-ban is, hogy az eltérő természeti viszonyok ellenére igen sok közös probléma, megoldásra váró feladat van szakterületünkön, sokat tanulhatunk egymástól, és igen hasznos lenne a minél sokoldalúbb együttműködés.

A tanulmányutunkat szervező Talajtani és Trágyázástani Központ igazgatója, PETER KUNDLER és munkatársai, valamint az összes többi meglátogatott intézmény és gazdaság vezetői mindent megtettek, hogy szakmai szempontból minél szélesebb körű ismereteket szerezzünk, és utunk során jól érezzük magunkat.

Kölcsönösen megállapítottuk, hogy a delegációk tanulmányútjai szakmai szempontból hatékonyak voltak, elősegítették a két Társaság tagjai közötti személyes szakmai kapcsolatok kiépítését és ápolását. Javasoltuk, hogy lehetőség szerint évente hasonló módon, de az idej utak tapasztalataiból okulva még jobban megszervezve, a jövőben megismétlődjenek e cseretanulmányutak. Ez mindenképpen elősegítené Társaságunk tagjai szakmai előrehaladását, látókörük szélesítését, tapasztalatszerzését és mintegy jutalmul is szolgálhat a Társaságunk életében, munkájában aktívan résztvevő tagjainknak.

RÉDLY LÁSZLÓNÉ

MTA Talajtani és Agrokémiai
Kutató Intézete, Budapest

Érkezett: 1985. november 1.